NAM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ THỨ 2319 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ BA 9 DECEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 2476

HANOI

	Dân lẻ nội tỉnh Bắc-kỳ, Lào và Trung-kỳ từ Thanh-hóa vào tới Bình-thuận	Người ngoại dân mua báo	Đổi sở giấy thêm	Nam-kỳ, Cao-Miên và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng. .	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng. .	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng. .	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m055 de large.
4e page
Une seule insertion . . . . . 0$30 le cm.
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$12 le cm.
Réclame dans la 1re page. . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái gương nghị-lực của người Nhật-bản

Đã hơn 50 năm nay, Tokio là một nơi trung-tâm điểm về văn học, về chánh-trị và về kinh-tế của nước Nhật-bản, rất là phồn thịnh và đẹp đẽ, không may tháng Septembre năm ngoái, bị cái nạn động đất dữ dội, xưa kia chưa từng có bao giờ, nhân dân và tài-sản bị hại không biết là bao nhiêu, làm cho một nơi đô-hội nhất trong nước, chỉ trong mấy ngày thành ra một cái cảnh-tượng rất thê thảm, cơ-hồ chỉ còn một đống tro tàn. Cứ lấy thường tình mà nói, ai chẳng bảo rằng Tokio bị một lần tai nạn gớm ghê đến như thế, chắc cũng phải đến hai ba mươi năm, mới trông hồi-phục dần dần được cái địa vị cũ; thế mà ai ngờ người Nhật-bản đối với việc tai nạn ấy, lại tỏ ra can đảm quả quyết một cách lạ thường, ngay hôm 12 Septembre năm ấy, có chỉ dụ Nhật Hoàng về việc gây dựng lại kinh-đô, rồi suốt trong nước, từ công đến tư, từ quan đến dân, đều hết lòng hết sức lo toan công việc to lớn ấy. Ngành dị ngành lại, thấm-thoắt mới được một năm giời, mà ở Tokio đã xuất hiện một cái kinh-đô mới, lại có phần trang nghiêm rực rỡ hơn xưa, sự tai nạn xảy ra một năm trước, cái vết thương thật là hoàn toàn bình-phục, người du-lịch các nước ai cũng phải lấy làm lạ, mà các báo chương cũng bàn nói đến lấy làm ngợi khen.

Xem thế thì biết ở đời không có cái gì quí bằng cái nghị-lực của người ta, nếu có nghị-lực thì ở đời còn có việc gì khó-khăn mà không làm nổi, hay là việc gì to lớn mà không dám làm. Người Nhật-bản chỉ vì có cái tính tốt ấy, không quản khó nhọc, không sợ tốn kém, cả nước một lòng chuyên theo một cái mục-đích, quả nhiên hữu chí cánh thành, làm được công việc lạ thường trong thế-giới. Cái thiên-tai gớm ghê ấy, người khác thì phần nhiều vì thế mà sờn lòng, người Nhật-bản, lại vì thế mà thêm hăng chí; dân tộc khác thì có lẽ còn phải ở lâu trong cảnh điêu tàn, dân-tộc Nhật-bản lại mau có cơ hưng vượng; trong sách chữ nho có câu: « Đa nạn sở dĩ hưng bang », nghĩa là trong nước vì nhiều tai nạn mà thành ra hưng thịnh, thật là nghiệm vào nước Nhật-bản bây giờ vậy.

Ở nước ta trong khoảng mười năm nay, nào là ngập lụt, nào là giò bão, thiên-tai cũng thường xảy ra luôn, tuy so với cái thiên-tai dữ dội ở Nhật-bản, thì không thấm vào đâu, mà ở vào một dân-tộc trí-não chưa được khai thông, sinh kế chưa được phát-đạt, tình cảnh cũng thật là điêu linh. Nếu dân mình mà có được cái nghị-lực như người Nhật-bản, biết nhân cái tai nạn ấy mà lo cách tự lập về sau, nhờ cái phương-pháp cứu-tế của chánh phủ và tấm lòng từ thiện của quốc nhân, có cái lần hồi để qua cơn túng rối, không ngã lòng, không nản chí, lại gia sức cần cù, cơm ăn việc làm, hăng hái chăm chỉ gấp hai gấp ba khi thường, mong cho mau khỏi phục lấy cái địa-vị của mình cũ, thì may ra trong vài ba năm nữa, những nơi bị nạn, tuy không dám mong cường-cơ chỉnh đốn hơn trước, như là việc tái tạo kinh-đô ở nước Nhật-bản bây giờ, mà hồi phục dần dần, cái cảnh tượng tiêu điều, thương tâm thảm mục ngày nay, cũng chẳng bao lâu mà biến thành cái cảnh-tượng thái-bình phong nẫm. Vẫn biết rằng dân-tộc Việt-Nam ta cũng hay làm, cũng chịu khó, cũng quen thức khuya dậy sớm, chân lấm tay bùn, những vì thực-cơ điền sản đã trải bao nhiêu tháng ngày, mất bao nhiêu mồ hôi nước mắt, mới góp nhặt gây dựng nên, nhất dân bị ngọn nước vô tình hay là cơn gió giữ tợn quấn vèo đi mất cả, thì hỡi ôi mấy người là không thất vọng mà nguội mất cái chí tiến thủ xưa kia, huống chi người mình lại hay tin hoặc bão huyễn, thì lại đổ cho số phận không ra gì, rồi đành bỏ tay ngồi chịu. Vậy cái việc tái tạo kinh-đô ở nước Nhật-bản bây giờ, tưởng cũng nên thuật qua lại để làm tấm gương sáng cho người mình soi chung, may ra cái nghị-lực của người ta, mình có bắt chước được một vài phần, tưởng cũng có ích cho vận-mệnh của những nơi bị nạn ngày nay vậy.

Không những lẽ thế, dân-tộc Việt-Nam ta phần nhiều chỉ khí không bền, làm việc gì cũng chỉ mong mau thành hiệu, học thuật thì không nghiên cứu đến chỗn đến nơi, thực nghiệp thì không gắng gỏi cầu tinh cầu tiến có khác đã mấy nghìn năm mà cho đến ngày nay phải ra cạnh-tranh cùng người thả ra nghề gì cũng thua kém, thế chẳng phải là vì người mình thiếu cái nghị-lực và cái tính kiên nhẫn mà thành ra cái kết quả xấn đó ư? Đến bây giờ vận-hội đã mở mang, kiến-văn đã rộng rãi, mà cái tính nóng nảy bỏn chỏn vẫn còn nhiều người có cái tính xấu ấy, thật là một cái trở-lực rất to về đường tiến hóa của nước ta bây giờ. Không những là những dân bị nạn nên lấy người Nhật-bản làm gương, mà cả dân-tộc Việt-Nam ta cũng nên soi tấm gương sáng ấy để mưu cách sinh tồn, noi đường tiến-hóa vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 8 Décembre 1924

Ông Outrey tại nghị-viện

Ông Outrey xin cho tất cả các viên chức ở xưởng đóng tàu Sài-gòn được hưởng khoản lương-phụ thuộc địa, quan Thượng-thư ưng lời.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 8 Décembre 1924

Quan Herriot tại Roubaix

Quan Herriot đọc diễn-văn tại Roubaix, có nói chánh-phủ đã đặt một hội-đồng để thi-hành cái chủ-nghĩa duy-nhất chương-trình các học-đường. Ngài nói cái chính sách của tòa thánh các là không can-thiệp vào các tôn-giáo, chung không có ý ngăn trở tôn-giáo bao giờ.

Bọn cộng-sản ngoại-quốc ở Pháp

Hiện đã trục xuất 60 người cộng-sản ngoại-quốc ra ngoài bờ cõi nước Pháp.

Việc tổng-tuyển cử ở nước Đức

MM. Tirpitz, Scheidemann, Wirth, Marx, Hoetsch được trúng-cử.

Ở Berlin, Leipzig, Dresde, Cobourg, Magdebourg, Mardebourg Herdelderg, thành phố Gassel, thành phố Mayence, thành phố Hambourg, Francfort, Manheim thành phố Bautzen, Karlsruhe, Lubeck, Brême, Munich, Hanovre, Darmstadt, đảng xã-hội đắc-thắng.

Ở Berlin số người dự-bảo ít hơn là ở các tỉnh. Đảng xã-hội được 13 người, đảng trung-ương được 67 người, đảng dân-chủ được 32 người, đảng thứ-dân được 5 người, đảng quốc-dân được 104 người, đảng cộng-sản được 45 người, đảng thứ dân Bavière được 19 người, đảng thôn-dân Bavière được 17 người, hội liên-hiệp thôn-dân được 8 người.

Tại hội Vạn-quốc

Hội-đồng quản trị hội Vạn-quốc họp kỳ hội đồng riêng ở Rome sáng hôm nay, quan Briand có dự hội-đồng, hội-đồng sẽ làm việc rất chóng

Việc nước Anh với Ai-cập

Vì việc học-sinh biểu-tình phản đối nước Anh, nên các giáo sư Ai-cập bị đổi đi nơi khác, và đã bỏ các giáo-sư Anh thế vào. Hơn năm chục học sinh bị đuổi.

Nước Anh và nước Ý

Quan Mussolini và quan Chamberlain bàn bạc các vấn-đề quan hệ về nước Ý. Hai ngài xét ra hai nước Anh Ý có thể thi hành một cái chánh sách giống nhau được.

Cavite, ngày 8 Décembre 1924

Nạn hỏa-xa

Tin Oakland. (Californie) ngày 4 — Hai dãy hỏa-xa đụng nhau. 6 người chết. 40 người bị thương, trong số 40 người bị thương ấy, có 7 người rất nguy ngập. Nghe đâu vì người cầm máy xe-hỏa Sacramento không theo hiệu lệnh mà xảy ra tai vạ.

Tàu thủy đâm Giây điện đứt

Tin Manille, ngày 7. — Tàu thủy Andalusia về công-ty hàng hải Maisaise bị đâm, trong trận giò bão mới rồi, ở gần Maestro de Campo, tại một cái hảo gần Mindora. Thủy-thủ có 21 người, thì cứu được 19 người, gỗ chở trên tàu bị mất cả.

Trong trận bão mới rồi giây điện báo nhiều đường bị đứt.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Quân Vân-nam ở Quảng-châu

Có tin rằng Phạm-thạch-Sinh, chưởng binh đạo binh Vân-nam thứ ba đinh rất quân ở Quảng-châu về Vân-nam.

Trong tháng này quân Vân-nam bắt 35 chiếc đò, và 15 chiếc sà lúp, để dùng vào việc binh, việc vận tải trong tỉnh, vì thế bị ngăn trở nhiều lắm. Từ ngày quân Vân-nam trở về xứ sở, tàu thuyền lại phải bắt nhiều lắm.

Lời tuyên-cáo của Phùng-ngọc-Tường

Hương-cảng, 29 Novembre 1924. — Trước khi Phùng từ chức có t ông điện đi các nơi tuyên cáo rằng: Đoàn-kỳ-Thụy chấp chính có t ể mong được hòa-bình, xin các giới trong nước đều nên xét rõ, c'ớ nên quấy rối nữa. Phải làm sao cho vũ-nhân không thành cảnh nữa, cảnh nào đã hỏng không để cho cảnh khác thay vào được nữa. Chém đứt hẳn cái gốc báo phục lẫn nhau, và bỏ hẳn cái lối làm trở ngại cho đường dân trị. Vậy xin tôi làm trước, từ nay tôi giải giáp về chốn điền-viên. Phùng lại nói rằng: Ngô-bội-Phu lấy lẽ vì tôi mà muốn đứng binh, nay tôi từ chức bỏ đi, nếu Ngô không giải giáp từ chức nốt đi, thì cái tấm tình của Ngô không thể tin được.

Chương-thái-Viêm phản đối Đoàn-kỳ-Thụy

Chương-thái-Viêm ở Thượng-hải thông điện kể tội Đoàn-kỳ-Thụy là tội khôi dân quốc, tổ chức phi-pháp chánh-phủ, thu dùng dư đảng Anphúc, che đậy cho Tào, Ngô. Quốc dân không nên công nhận.

Các đảng phái trong tòa nội các mới

Ngoại giao: Đường-thiệu Nghi về đảng tân quốc dân; nội-vụ: Cáng-tâm-Trạm là bộ thuộc cũ của Đoàn-kỳ-Thụy; Tài chính: Lý-tư-Hiệu về đảng An-phúc; Lục-quân: Ngô quang Tân về đảng Phụng-thiên lại là em vợ Đoàn-kỳ-Thụy; Hải quân: Lâm-kế-Chương, đảng tân quốc dân; Tư pháp: Chương-sĩ-Chiêu không thuộc về đảng nào, nhưng mới đây có làm pháp luật cố vấn của Đoàn; Giáo dục: Vương-cửu-Linh đảng Vân-nam; Nông thương: Dương-thứ-Khâm đảng lôn đặt-Tiên; Giao thông Giệp-cung-Xước về đảng Phụng-thiên.

(Vô-tuyến-điện Bordeaux)

Đoàn-kỳ-Thụy với cái nạn cộng-sản

Viên phóng-sự ở Bắc-kinh của nhà báo *Time* đăng tin rằng Đoàn-kỳ-Thụy có nói: nếu việc cỏ vẽ của đảng cộng-sản không làm ngăn trở cuộc giao-tế của Trung hoa với Liệt-quốc, thì Đoàn không có quan tâm về việc ấy.

Chương-tán-Lâm với chánh-phủ trung-ương

Nghe đâu Trương-tác-Lâm có hứa lòng phục chánh phủ trung-ương, và rất quân lính về Mãn-châu.

(Điện báo Havas)

Cái nạn giặc cướp ở Quảng-châu

Tin Quảng châu — Một toán giặc bắt một bọn giáo-sư, và học-sinh một trường học Thiếu-châu giáo ở trên một chiếc tàu.

MẤY CÁI THIÊN-TAI Ở ĐÔNG-PHÁP VỪA RỒI

Trong mấy tháng trước đây, các xứ ở Đông-Pháp xảy ra lắm thiên-tai khốc hại. Ở Bắc-kỳ thì vỡ đê, ở Ai-lao thì lụt lội, ở Trung kỳ thì giò bão và đồ cây nước, tài sản sinh-mệnh tổn hại rất nhiều. Nơi thì cái tai nạn lan rộng, nhưng lại có cơ chóng hồi phục được, tức như việc vỡ đê ngập lụt ở Bắc-kỳ; nơi thì cái tai nạn cứ tồn hại riêng từng khu, nhưng phải lâu mới hồi phục được, tức như trận giò bão và đồ cây nước ở Trung-kỳ. Tuy vậy tóm lại thì hai đằng cũng tổn hại cả, thật có quan-hệ lớn đối với nền tài-chánh, và nền kinh-tế xứ Đông-Pháp.

Trong mấy cái thiên tai ấy, đáng thương tâm nhất là trận giò bão và đồ cây nước ở Trung kỳ, vì ruộng nương, nhà cửa, cầu cống tổn hại đến đâu cũng không đáng xót lòng bằng 1 467 nhân mạng bị thác một cách thê thảm trong trận giò bão và đồ cây nước mới rồi. Trong số nhân dân bị hại ấy, tỉnh Songcầu mất 1.169 người, tỉnh Quảng-trị mất 130 người. Số trâu bò bị hại độ 3.000 con, số lợn bị hại độ 20.000. Số nhà bị đổ độ 20.152 cái, và số đò bị hại độ 385 cái. Cái ấp đánh cá ở Poulo Gambier mất gần hết thuyền đánh cá; con nhà thuyền chài ở đấy tay không không còn gì mà kiếm ăn được nữa. Hai chính-phủ ở Trung-kỳ đã hết sức cứu trợ nạn dân. Nay mấy hôm sau khi xảy ra thiên tai, chánh phủ đã mua 3 600 tấn gạo, cả tiền mua lẫn tiền cước đáng giá hơn 400.000 đồng. Như vậy dân sẽ có đủ cái ăn cho đến vụ sau. Chẳng những thế mà thôi, quan Khâm-sứ Trung-kỳ lại trù tính để cấp khi dụng cho nạn-dân có cái mà làm ăn. Nhiều xã mất cả trâu bò, ngài sẽ trù cách cấp trâu bò cho dân. Hiện không tiền đâu mà tạm cho nạn dân đã được số trâu bò như trước, song ngài sẽ cấp cho mỗi xã một số trâu bò nuôi chung mà dùng trong việc cày cấy. Các xã thuyền chài đề có cái đánh cá đánh tôm mà nuôi thân.

Các việc ấy tốn kém nhiều lắm. Chỉ tính riêng một việc tu phục nhà cửa cho quan dân, cũng đã nhiều tiền lắm, vì số nhà hủy hoại cộng tới 20.000 cái mà tiền chi phí về mỗi cái ít ra cũng mất đến 20 đồng, vậy 20.000 cái có phải ít ra cũng mất đến 400 000 đồng không. Nhưng số ấy còn là dự ước đấy thôi, chứ sự tổn-hại có lẽ còn nhiều hơn bấy nhiêu.

Đấy là nói qua về thiên-tai ở Trung-kỳ. Còn thiên-tai ở Bắc-kỳ cũng tổn hại nhiều lắm. Thực thế, xưa nay chưa mấy năm ở Bắc kỳ nước to bằng năm nay. Trong 47 ngày giời nước ở Hà-nội cao hơn mặt bể của thước, và trong 22 ngày giời cao hơn mặt bể 10 thước. Đến khi đê Phi-liệt vỡ, mấy tỉnh trũ phú bị ngập lụt. Riêng một việc hàn-khẩu đê Phi-liệt tốn mất 100.000 đồng, nay muốn đắp đê để giữ miền ấy về sau lại tốn mất độ 75.000 đồng nữa. Trong khi đê vỡ, phải đắp con trạch ở các nơi, để giữ cho nước đỡ lan ra, cũng tốn mất 270 000 công-nhật. Lúc hàn khẩu phải đánh đắm đi 106 cái thuyền, và quăng xuống 2 000 thước đứng đá, 46.000 túi cát. Việc sửa sang đường-sá cầu cống sau này còn tổn mất độ 160.000 đồng. Sự tổn hại về thóc lúa mùa màng về các tỉnh tính ra như sau này: Bắc ninh 7.000 hectares 440.000 đồng, Hải-dương 53.000 hectares 3.640.000 đồng, Hưng-yên 61.000 hectares 4.345.000 đồng. Tổng-cộng ba tỉnh tổn hại về mùa màng hơn 8 triệu đồng. Đó các số trên này có là ước tính thận ra chăng nữa, thì trận thủy-tai mới rồi Bắc-kỳ thế nào cũng là tổn hại hàng triệu vậy, mà tính cả sự tổn hại cả ba xứ Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Ai-lao, thì số tổn hại cũng cộng tới 12 triệu đồng! X.

HÀI ĐÀM

Đánh giây thép

Một anh cùng đình trong làng mà lại cứ thích nói chuyện với quan, cho nên chuyện quan là vin vào hạnh lắm.

Một hôm quan phụ-mẫu về dễ-thuyết, anh ta mon-men đến cạnh, rồi dẫn gãi tai:

— Bẩm lạy quan lớn, con nghe thấy các cụ con ra tỉnh về thường phô chuyện: các quan nhà-nước có cái cách thông tin tài lắm. Cứ ở tỉnh này gõ đánh « tách » một cái thì tức khắc tỉnh kia cũng tự ấy kêu « tách » một cái, mà thành chữ thành tiếng; cách thông tin ấy các cụ con gọi là « đánh giây thép ». Thật con chẳng biết ra lẽ nào mà lại tài được đến thế, dám xin quan lớn cắt nghĩa cho con được mở mắt.

Quan phụ-mẫu bảo:

— P..ái, chính là đánh giây thép đấy, nhưng cắt nghĩa không thì khó hiểu, anh cứ đứng đấy, ta ra thí dụ cho thì biết ngay, rồi quan thét: Linh đâu! Nọc cổ thằng này ra đét cho nó ba roi.

— Đét! một!

— Dạ lạy quan lớn!

— Đét! hai!

— Dạ, lạy quan lớn!

— Đét! ba!

— Dạ, lạy quan lớn!

Đánh xong quan giảng:

— Đấy đánh giây thép cũng thế chẳng khác gì. Đánh ở tỉnh « Mórgđit » đánh « đét » một cái thì tức khắc ở tỉnh « Miệng » cũng kêu ngay: Dạ, lạy quan lớn! Đấy anh xem có khó gì đâu. Thế anh đã biểu chửa?

— Dạ, lạy quan lớn, chẳng những con hiểu rồi mà cả các cụ con cũng hiểu, ạ!

Đ. L. H.

Hội-chợ Hanoi

NĂM THỨ VI

(Tiếp theo)

Khu Trung kỳ

Khu Trung-kỳ mà mấy năm trước cái biển cứ đề chữ nho lắm là khu « *An-nam* » thì rất nên chú ý lắm. Khu này ở vào một dãy nhà chạy dài như khu Nam-kỳ, đăng đối với khu Nam-kỳ ở về bên tả bảo-tàng-viện *Maurice-Long*.

Thoạt bước chân vào thì ai ai cũng biết rằng xứ này rất thịnh-hành về nghề tằm-tang, vì rằng thấy tơ lụa nhiều vóc, xanh đỏ vàng trắng bày la liệt cả trên bàn, thứ lấy trông thật là bóng bẩy, chẳng trách tơ lụa vóc nhiều Trung-kỳ có tiếng xưa nay là phải lắm. Như nhiễu hồng-đỏ, nhiễu cát, nhiễu nhuộm, lụa hạng ba, *tuýt-so*, đũi, lụa nhất, lụa nhì, lụa sóc, lụa kim-tương, nhiễu lui-nhăn, lụa bát-tơ trắng, đen, các thứ đũi, các thứ vân, xuyến, lương v. v. các thứ vải, bông và các áo cánh bằng hàng hạng người lớn trẻ con có cả, các thứ quần đùi đệm, trăn, sợi, chỉ, thắt lưng, giầy thêu v.v. có mấy thứ chăn của người Mọi và mấy thứ vải của người Mường trông cũng hay hay.

Các đồ gỗ chạm rất nhiều, trông lắm cái cũng tinh xảo lắm, nào hộp, nào khay, nào đĩa, nào trắp, nào ống tăm, mỗi thứ làm bằng một thứ gỗ, nào gỗ sưng, gỗ mật, gỗ lâu, gỗ dọ, hương, v. v.

Các đồ bằng sành, bằng đá hay bằng đá hoa cũng lắm, đồ bằng đá thì như các tượng, các voi, sư-tử, các cô và các đĩa con; các đồ bằng đất như chum, vại, bình vôi, ấm chén, chậu v. v. các thứ mắng, giấy dừa đàn ông và đàn bà, các giép cườm, các gối mây và các nón, có lắm cái nón đẹp lắm giá tới 6 hay 7 đồng, các thứ võng bằng gai, quạt bằng dây gai, dây dừa và chiếu nhuộm các sắc. Rồi đến những đồ bằng xương, bằng sừng, bằng ngà và bằng da thuộc, và lắm thứ tinh-xảo lắm, nào đũa, nào lược, nào hộp, nào chuôi dao, lại có mấy cái hộp và mấy cái điếu hút thuốc lá làm bằng xương cá trông cũng đẹp coi.

Các thứ lặng đồng, bằng sắt cũng có, như kéo, đục chàng, cưa và các nồi các hạng.

Lại có mấy thứ về lâm-sản như chàm, cánh kiến, cỏ cơ, và hạt thầu-dầu, còn các sản vật khác có lẽ nhiều nhất và quý nhất là quế Thanh-hóa, chè hồ tiêu, thuốc lá, bột hoàng-tinh, đậu, song-thần, bột đậu, rồi đến các thứ mật ong, sáp-ong, các thứ mứt; như mứt dừa, mứt kim-quất, mứt cà chua, mứt phật-thủ, mứt gừng, mứt bí, mứt cam, chuối phơi khô, bánh quả bàng, bánh phục-linh, bánh hạt sen, các thứ đường v. v. các thứ sản vật ở bể như nước mắm các hạng, cá khô, tôm khô, cá mực, các thứ yến sào, có thứ giá tới hơn trăm bạc một kilog, các thứ vây cá cũng đắt lắm, tưởng mỗi lợi về bể ở Trung-kỳ mỗi năm cũng đã khá to vậy. Tóm lại thì về đường sản-vật hay mỹ-nghệ của xứ Trung-kỳ năm nay cũng đã có vẻ tấn tới lắm.

(Còn nữa).

Giải đáp những điều pháp luật

CÂU HỎI, — Nhờ quí báo làm ơn chỉ giáo cho tôi việc sau này :

Ba năm trước tôi có đem cầm cho một người láng diềng tôi là M. N. một thửa ruộng là 3.0 đồng. M. N. trong ba năm vẫn cấy ruộng ấy và hưởng hoa lợi. Nay tôi muốn chuộc ruộng về, có đem trả ông ấy 300 đồng tiền gốc và cả tiền lãi nữa. Nhưng M. N. nói rằng tuy cũng chưa đủ, lại đòi tôi cả tiền thuế ruộng mà ông ta đã nộp trong ba năm nay. Vậy tôi có phải chịu không ?

TRẢ LỜI. Không, cứ như lệ ta, người nào giữ ruộng, cấy ruộng và hưởng hoa lợi thì người ấy phải chịu lấy tiền thuế.

M. N. đã cấy ruộng của ông, gặt lúa ruộng ấy mà ăn thóc thì trong cái tuoi-nan ruộng đem cầm, M. N phải chịu lấy tiền thuế chứ ông không phải chịu.

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ HAI
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	18 độ
15 giờ	22 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		10 $ 99
— nhì,	—	10 40
— ba,	—	9 96
Thóc hạng nhất,	—	6 30
Bắp ngô	—	7 00

Giá bạc. Kể từ ngày 9 Décembre 1924. giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 $ 45

Tin tàu. — Tàu *Songbo* mang thư sang Hongkong đường Hoihao, đến ngày thứ năm 11 décembre ở Haiphong sẽ khởi-hành lúc 5 giờ.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 10 décembre.

Đông-dương cho vay. — Theo như chỉ-dụ ngày 20 octobre 1924, Đông-dương trích ở số dự toán chung cho xứ Nouvelles-Hébrides ở bên Úc-châu vay một triệu *francs* trả làm hai mươi nhăm năm và lợi tức mỗi năm là 5 phần 5%.

Các Hoàng-thân Xiêm-la tại Pháp. Các báo ở Pháp sang kỳ tàu vừa rồi có đăng rằng :

Ngày 31 octobre quan Thủ-tướng có mở tiệc sáng mừng các Hoàng-tộc Xiêm-la là Hoàng-thân Chaudabari thượng-thư bộ Thương-mại và Hoàng-thân Purachatra tổng-lý viện-sở Thiết-lộ. Trong các vị dự tiệc có : M. Daladier quan thượng-thư bộ Thuộc-địa ; quan nguyên soái Nollet thượng-thư bộ Binh. MM. Albert Serraut và Henry Simon là hai quan nguyên thượng-thư thuộc-địa ; MM. Outrey và Diagne là nghị viên ; M. Pila đại-sứ Pháp tại Xiêm la ; quan nguyên soái Gouraud.

Các Hoàng-thân Xiêm-la sang Pháp là để thương-thuyết về các khoản giao-ước mới nay mai.

Tin đường sá. Con đường thuộc địa số 1 ở Trung-kỳ nay đã sửa xong, song những quãng về địa phận Faifoo, Qui-nhơn, và Sông-cầu thì còn khó đi vì nhiều chỗ còn làm tạm.

Phòng Canh-nông. Phòng Canh-nông định đến 12 décembre này sẽ họp để bàn về các vấn-đề sau này :

Bàu lại các hội viên trong các ban ; khoản tiền ngoại phụ của tuần thủ ; công việc của Hội-đồng Chính-phủ ; sổ dự toán Bắc-kỳ sang năm ; việc nghênh-tiếp phái-bộ Nhật bản ; các việc đường sá ; vấn-đề muối ăn đất đỏ ; Hội-chợ Hanoi ; dấu-xảo Canh-nông ; tờ Thương chính của Nhật-bản với Đông-dương ; việc buôn bán trâu bò ở các xứ Đông-dương với nhau được tự do, vân vân.

Ngạch Học-chính. — Đoạn thứ 4 điều thứ 5 trong nghị-định ngày 18 septembre 1924 nay đổi lại như sau này :

4) Các học-sinh ở trường Cao-đẳng sư-phạm ra mà không có bằng tốt nghiệp trường ấy, nhưng người nào hạnh kiểm khá cùng những người có bằng tiểu học cao-đẳng ấy (Brevet Supérieur) thì đều được bổ giáo học hạng bảy học sơ học, tức ra đối với các nữ học-sinh có bằng Brevet Supérieur thì được tạm thời hưởng điều 16 kể sau này :

Điều thứ 16. — Từ nay cho đến ngày 31 décembre 1926, các học-sinh có bằng tiểu-học tây (Brevet élémentaire) có thể được bổ giáo-học tập sự bậc sơ-học và các nữ học-sinh có bằng Brevet Supérieur hay là bằng tú tài có thể được bổ giáo-học tập sự bậc thành-chung.

Nguyên là trong đoạn thứ 4 điều thứ 5 nghị-định nói trên ấy, trước không dự định khoản nào cho các nam học-sinh đỗ bằng *brevet supérieur* cả, cho nên nay mới bổ khuyết vào.

Như vậy những nam học-sinh từ rầy trở đi và nữ học sinh từ 1er janvier 1927 trở đi, có bằng *brevet supérieur* chỉ được bổ giáo-học hạng bảy bậc sơ-học mà thôi, mà những người có bằng ấy trước kia được bổ ngay vào ngạch giáo-học bậc đệ nhị cấp thật là may quá.

Melle Lê-thị-Liên, có bằng sơ-học Pháp-Việt, được bổ giáo tập tập sự.

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Tuýt serge toàn laine mỗi thuyền khổ rộng 140/m. Dùng may quần áo đàn ông thì thực đẹp, giá 2 $ 80 và 3 $ 50 một thước

Hỏi xin mẫu lại hiệu : H. Vallée, 37, phố Paul Bert, Hanoi.

Xin gửi luôn cả timbre để giả lời.

FAMILY CINÉMA
29 31 *Rue des Voiles — Hanoi*

CÁO BẠCH

Từ hôm thứ hai 1er décembre 1924, bản rạp chiếu chương trình, phim ảnh KIM-VÂN-KIỀU, thì tối nào cũng được đông khách xem mà tối nào cũng phải chối từ vì không đủ chỗ khách ngồi, nhiều quý-khách phải trở về không

Bản rạp xin chiếu phim ảnh KIM-VÂN-KIỀU này cho đến khi hết. Hội chợ là đến ngày 14 décembre để các quí khách ở xa, ai ai cũng được rộng thì giờ đến xem.

Các quí khách ở xa đến thì thành ra cuộc Hội chợ xem phim ảnh KIM VÂN KIỀU này là phim ảnh của người An-nam đóng tỏ và tích chuyện An nam, rất hay mới có lần này là lần thứ nhất.

FAMILY CINEMA
Kính cáo

Muốn để lại một cái xe moto còn mới hiệu Gillet Herstal 3 mã-lực rưỡi tốc lực 80 kilomètre một giờ.

Xin hỏi ở hàng Trống số 27, sáng từ 11 giờ rưỡi cho đến 2 giờ, chiều từ 6 giờ đến 8 giờ. 4507

Hội chợ Hanoi
Lần thứ sáu
Đã bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Chỉ có một cái, mà cũng chỉ có một cửa hiệu có :

SẮP GỖ TRẮC

còn đồ gụ thì lại nhiều lắm, đủ các thứ, tủ-chè tủ-tây, sa lông, vân vân.

Hiệu có các thứ đồ ấy tức là hiệu « THUẬN LỢI » ở DÂY G số 234.

Đường Vinh đi Thakhek. Chính-phủ Ai-lao bá cáo rằng đường Vinh đi Thakhek (sang Lào) nay đã đi ô-tô được suốt rồi, song từ địa hạt Trung-kỳ đến Napé (cách Vinh 112 km) và từ Napé đến Nakay (cách Thakhek 86 kilomètres) trong khoảng độ 100 kilomètres có nhiều cầu gỗ còn bắc tạm thì các xe chở nặng quá 1500 kilog. (là kể cả người) cấm không được qua và không được chạy quá 10 kilomètres trong một giờ.

Đường ấy chưa công nhận là mở cho công-cộng đi, vậy ai qua đó mà có xảy ra sự gì thì phải chịu lấy trách-nhiệm. Phải có ý nhận kỹ những bến cấm ở các đầu cầu đang xây hoặc đang sửa lại cùng là các biển yết thị đặt ở những chỗ khó đi. Ở Thakhek và ở dọc đường không đâu có *essence* mà cũng không có dầu, vậy đi ô-tô phải mang dầu và *essence* từ Vinh, tính đủ cả lượt đi lượt về và nên nhớ rằng đi chậm thì *essence* tốn thêm một nửa nữa (50 %).

Đường Vinh đi Napé có thể đi trong 5 giờ đồng hồ và đường Napé đi Thakhek trong 7 giờ. Đường Napé đi Thakhek thì phải đi ban ngày.

Các hành-khách định đi tàu thủy ở Thakhek thì phải hỏi trước, vì mỗi tuần lễ chỉ có một chuyến đi một chuyến về và đi vào ngày nào là tùy theo từng mùa. Vậy phải hỏi trước kẻo phải chờ đợi ở Thakhek mất một tuần lễ.

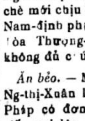
NHÀ CHỚP BÓNG PATHÉ

Từ thứ sáu 5 đến thứ năm 11 Décembre 1924

THỜI-SỰ PATHÉ JOURNAL

ẤN
CŒUR FIDÈLE
Cô Léon Mathot đóng
Hài-kịch chia làm 6 hồi rất hay
do M. Jean Epstein sắp đặt

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Montéso
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$90
油肝魚精
華歐式藥劑師前歐洲保證書

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Hối-lộ — Nguyên trong làng kia khuyết chân thư ký. Ng-đình-Nghe là phó hương-hội tạm giữ các sổ sách. Một hôm người làng tên là Ng-hữu-San đến khai giữ-thủ Ng-đình-Nghe đòi phải đưa một đồng bạc tiền chè mới chịu khai. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt 5 ngày tù và 6 đồng. Tòa Thượng-thẩm xét thấy cho vì không đủ chứng cớ.

Ăn bẻo. — Một người đàn-bà tên là Ng-thị-Xuân là vợ lính đóng ở bên Pháp có đơn kiện rằng bốm được giấy gọi lên Kho-bạc lĩnh tiền, thì lý-trưởng đi vắng, có nhờ Hoàng-cao-Phan là chánh-tổng đi nhận thực và lĩnh hộ, mà chánh-tổng bắt mất là đàn-bà không biết giá bạc thế nào ăn bớt mất hơn 200 đồng chỉ đưa cho non 100 đồng thôi, về sau có người bảo mới biết. Nhưng bà Nam-ấn lĩnh Vĩnh-yên xét không có chứng cớ gì, tha cho Hoàng-cao-Phan. Bên nguyên đơn chống án. Tòa Thượng-thẩm y án tha vì xét không đủ chứng cớ gì.

Du đãng và cướp giật. — Một người đàn-bà tên là Thi-Sáu đương bán cá nuôi, tên Phạm-văn Lệnh đã đăng không làm nghề nghiệp gì, đến vờ mặc-cả rồi giật nải chuối chạy. Người bán hàng đuổi theo đòi lại thì tên ấy lại còn đánh bị thương. Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên ấy 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm xử y án.

Muốn bán một cái xe auto hiệu Peugeot 15 mã-lực, chạy thực tốt giá 1.500 đồng.

Hỏi : M. Tabouillot, nhà máy rượu, đường Nghĩa-địa tây, Hanoi. 4504

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Cuộc đấu-xảo tại trường Hội-chợ. — Theo như lệ thường niên năm nay tại Hội-chợ cũng có cuộc đấu xảo thưởng tiền cho những đồ làm khéo bày riêng ở trong một phòng.

Hồi 10 giờ sáng hôm qua M.G awitz là hội trưởng Hội-đồng tổ-chức Hội-chợ có họp hội-đồng xét thưởng thì hội đã định như sau này :

Dự hội có :

MM. Ch. Grawitz là hội trưởng. Bellonnet, Delaye, Perroud, Sơn-xuân-Hoan, Ng đình-Phúc, Đỗ-Thận là hội-viên.

M. Nervo và Melle Y Ble on cũng đến dự hội đồng.

Các vật được thưởng tiền hay giấy khen là :

I Đồ tơ

Giải nhất : Vũ-văn-An, phố Đồng-khánh số 18 Hanoi.

Giải nhì : Lê-quảng-Long, 54 p ố hàng Bạc Hanoi, Lê-ngọc-Bình, Hà-đông.

Giải ba : Nguyễn-văn-Luận, Hà-đông.

II. Đồ vải

Giải nhất : Chân-Thụy, 6 đường Clémenceau Hanoi.

Giấy khen : Nghiêm-xuân-Anh Hà-đông.

III Yên ngựa và đồ da

Giải nhất : Đông-Nguyên, 41 phố hàng Trống Hanoi.

Giải nhì : Giang-Thịnh, phố Hàng Hanoi.

IV. Bàn chải

Giải nhất : Đỗ-văn-Hiệt, tại viện Bảo-tàng Maurice-Long.

Giải nhì : Nguyễn-văn-Thập, phố Nghi huyền Hanoi.

V. Đồ bọc đao kiếm

Giấy khen : Long-Thịnh, thúc là Hứa-văn Nhuận, 11 và 17 phố hàng Bát đàn Hanoi.

VI Đồ da

Giải nhất : Nguyễn-Kỳ 32 phố Hàng Hanoi.

VII. Đồ gốm, đồ sứ

Giấy khen : Nguyễn-bá Chinh 46 p ố Tràng-thi Hanoi.

VIII Đồ sắt tây

Giải nhì : Phan-ngọc-Hồ, 22 phố cửa Đông Hanoi ; Tín-ký 13 phố hàng Thiếc Hanoi. Ng-v-Cầu, 39 phố hàng Thiếc Hanoi.

Giải ba : Ng-đình-Quế, 40 phố hàng Thiếc Hanoi.

Giấy khen : Ng-đăng-Tạnh, Hưng-yên.

Hỉ tín. — Đến ngày 16 tháng một ta này, M. Nguyễn-chí-Hòa phố hàng Trống số 58, sẽ làm lễ nghênh hôn cho con trai cả.

Bản quán có lời mừng M. Hòa cùng có dâu chú rể.

Khuyến khích nghề chăn tằm. — Nay thưởng một số tiền là 5 đồng khuyến khích nghề chăn tằm, cho M. Ng-v-Trung, tá-điền, quản làng Đông-phù, tổng Hoàng-xá, huyện Thanh-thủy (Phú-thọ).

Nên dùng nội hóa. — Như chè bạt, chè mạn của nước Việt-Nam ta cũng đủ cho người nước ta dùng, thế mà muốn lịch-sự thơm-tho nữa thì không gì bằng dùng thứ chè mạn chè hạt vườn hoa sen của hiệu *Vạn-xuân-Đường*, Bắc-ninh, đã chế tạo ra thứ chè ấy rất là thơm ngát hiếm đã hẳn ở gian đấu xảo hội chợ 1923 được thưởng cấp tiền bạc và Văn-bằng, là một thứ chè vườn đã được đặc sắc hơn cả, xem cách bao phong rất là thanh-nhã lịch-sự, mà giá bán phải chăng có chia ra các hộp và các chai để cho người ta tiện dụng, như hộp ngoại hạng chữ A giá 2 p. 00, chữ B giá 1 p. 00, hạng nhất số 1 giá 1 p. 00 số 2 giá 0 p. 60, hạng nhì số 3 0 p. 40 hạng ba số 4 0 p. 32, hạng nhất dùng thứ số 5, 0 p. 30 hàng nhì dùng thứ số 6, 0 p. 24 Hiệu ấy có bầy bán ở gian số 17 dãy H trong hội-chợ, ta nên mua thử dùng xem thì biết thứ chè nội-hóa của ta rất tốt, và hiệu ấy có bầy bán đủ các thứ thuốc cao, đan, hoàn, tả gia truyền kinh nghiệm thấy nhiều người mua lắm.

Một người mua chè lai-cảo

Có một ông trước đã làm Công-sứ ở Bắc kỳ, hiện đang ở bên Đại-pháp, trong một sự khi-hậu rất tốt, sẵn lòng nhận trông nom giùm hộ cho một hai cậu trẻ con An-nam sang học bên Qui-quốc. Ai có cần đến thì xin hỏi ở nhà báo này. 4148

Dạy thể thao. — M. Vũ-Gới, linh khố đỏ, nay kiêm việc dạy thể thao tại các trường Yên-bái, vậy được phụ cấp mỗi tháng là 2 đồng.

Thưởng hàm. — M. Phạm-Toại, phó-lý làng Cam-lộ, tổng Hoàng-xá, huyện Thanh-hà (Hải-dương), được đặc cách thưởng hàm tăng cửu phẩm văn-giai (9 2), vì đã có công đánh cướp.

Mở trường. — Tại phủ Xuân-trường, tỉnh Nam-định, nay mở ra một trường nữ-học.

Dịch trâu bò. — Tại địa hạt làng Quyên-xá, tổng ấy, huyện Kim-bảng (Hà-nam) có dịch trâu bò.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

86 28

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tống-giang trông thấy bình dáng *Hà đào*, biết là một viên công sai, vội-vàng đáp lễ lại mà hỏi rằng :

— Chẳng hay tôn-ông ở đâu tới đây ?

Hà-đào nói :

— Hãy mời ông vào trong hàng xơi chén nước trà, rồi sau sẽ nói chuyện.

Tống-giang nói :

— Xin vâng !

Hai người dắt nhau vào trong quán ngồi, còn người theo hầu thì để đứng ở ngoài cửa. *Tống-giang* nói :

— Dám hỏi tôn-ông quí-tính đại-danh là gì ?

Hà-đào đáp rằng :

— Tôi là cửu tuần-bộ ở phủ *Tế-châu* tên gọi *Hà-đào* đây. Còn quí-tính đại-danh người là gì, cũng xin cho biết.

Tống-giang nói :

— Thế mà chúng tôi vô-tình không biết, xin người miễn thứ cho. Tôi đây là một kẻ liêu-lại, tên gọi *Tống-giang* vậy.

Hà đào liền chắp tay vái chào mà rằng :

— Tôi trộm nghe đại-danh đã lâu, nhưng chưa có dịp nào được bái-yết.

Tống giang nói :

— Dám xin mời người ngồi lên trên cho.

Hà-đào nói :

— Có đâu chúng tôi lại dám như thế.

Tống giang nói :

— Tôn ông là người ở thượng-tư nha-môn, và lại là khách xa mới đến, vậy xin mời tôn ông ngồi trên mới phải.

Hai người cứ vái nhượng nhau mãi, rồi *ông giang* ngồi chủ-vị và *Hà-đào* ngồi khách-vị. *Tống giang* gọi người chủ quán mà bảo rằng :

— Pha trà đem đây !

Người chủ quán pha hai chén trà đem đến. Khi uống trà xong, *ông-giang* nói rằng :

— Dám hỏi tôn-ông tới đây có công-vụ chi không ?

Hà-đào nói :

— Chẳng nói giấu gì tôn-ông ! Tôi đến qui-huyện này là cần bắt mấy tên yến phạm.

Tống-giang nói :

— Vô-luận rằng quan thái-sư phải người đến đốc-thúc, dẫu chỉ có tôn-ông cầm tờ công-văn tới đây, chúng tôi cũng phải cố hết sức mà

Hà-đào nói :

— Hiện có công-văn đây, tôn-ông phải gia sức giúp cho.

Tống giang nói :

— Tôn-ông là người ở thượng-tư sai phái, có quyền sai bảo công tôi, khi nào chúng tôi dám trễ-biếng. Nhưng chẳng hay bọn cướp giặc nào mà khiến yếu như thế ?

Hà-đào nói :

— Tôn-ông là một viên áp-tư đang coi phần việc ở trong huyện đây thì dẫu tôi nói ra, thiết-tưởng cũng không hề chi. Số là tại địa-hạt phủ tôi, ở *Hoàng nê-cương* có phát xuất một bọn cướp giặc, cả thảy 8 người. Chúng đánh thuốc mê cho bọn thải-hạ ở *Bắc-kinh*, rồi cướp lấy món lễ mừng sinh nhật của quan *Sái* thái-sư, cả thảy 11 gánh kim-châu bảo-bối, tang-vật đáng giá 10 vạn quan. Nay đã bắt được một tên tòng-đảng là *Bạch-thắng*, hẵn cung xưng ra 7 tên nữa ở trong qui-huyện. Bây giờ quan thái-sư có phái một viên phẫn-sức tới đây để đốc-thúc mà bắt cho được bọn cướp giặc ấy, xin tôn-ông phải gia sức mau mau giúp cho.

Tống-giang nói :

— Vô-luận rằng quan thái-sư phái người đến đốc-thúc, dẫu chỉ có tôn-ông cầm tờ công-văn tới đây, chúng tôi cũng phải cố hết sức mà làm-nã cho ra. Nhưng chẳng hay *Bạch-thắng* cung xưng 7 người ấy họ tên là gì ?

Hà đào nói :

— Chẳng nói giấu gì tôn ông ! Tên đầu-đảng trong bọn giặc này là *Triều Bảo-chính* ở *Đông khê-thôn* thuộc về qui-huyện, còn 6 tên tòng-đảng nữa chưa biết rõ họ tên, đành phiền tôn-ông phải dụng-tâm cho mới được.

Tống giang nghe nói, giật mình kinh-sợ, nghĩ thầm : *Triều-cái* người là bạn tâm-phúc của ta, ngày nay phạm cái tội lớn lẫy trời này, nếu ta không nghĩ kế cứu cho thì tội khi bị bắt, khó lòng mà toàn được tính-mệnh.

Tống-giang nghĩ vậy, trong lòng dầu ấy này không yên, nhưng ngoài miệng vẫn cứ ung-dung mà đáp lại rằng :

— *Triều-cái* vốn là một đứa giàn-ngoan, khắp trong huyện nầy ai cũng phải lấy làm ghê-sợ. Ngày nay gây nên tội ác, mình làm mình chịu, phỏng còn ai thương !

Hà-đào nói :

— Dám phiền tôn-ông phải thi-hành ngay mới được.

Tống-giang nói :

— Việc này rất dễ ! Thôi tay vào chum mà bắt ba-ba thì còn chạy đâu cho thoát ! Nhưng đạo công-văn này tôn-ông nên vào tận nơi độ trình quan huyện tôi, để quan huyện tôi mở xem, rồi phải người đi bắt, chứ tôi là tiểu-lại, khi nào dám tự-tiện mở xem công-văn. Việc này không phải là việc tầm-thường, chớ có tiết-lộ cho một người nào biết.

Hà-đào nói :

— Tôn-ông thật là một người cao-kiến, dám phiền tôn-ông dẫn tôi vào trình.

Tống-giang nói :

— Quan huyện tôi vừa mới tan buổi hầu sớm, việc quan nhọc-mệt, còn nghỉ ngơi một chốt. Bây giờ tôn-ông hãy chịu khó ngồi đợi, tôi sẽ ra bẩm, tôi xin đến mời.

Hà đào nói :

— Xin tôn-ông dụng tâm mà cố giúp cho được việc.

Tống giang nói :

— Tất phải như thế, can chi tôn-ông phải nói. Tôi xin về thu-xếp việc nhà, rồi sẽ đến ngay, tôn-ông cứ ngồi đợi đây một chốt.

Hà-đào nói :

— Vâng ! Tôi xin ngồi đợi tôn-ông ở đây.

Tống-giang đứng dậy lui ra, lại dặn người chủ quán rằng :

— Nhà-ngươi cứ pha trà để tôn-ông chơi, còn tiền đã có ta trả.

Tống-giang tức khắc phi ngựa về nhà, sai người đến chực sẵn ở cửa huyện, hễ quan huyện ra bẩm rồi thì vào quán nói với *Hà-đào* ngồi đợi một chốt, ta cũng sắp đến. *Tống-giang* dặn bảo người nhà đâu đấy rồi, liền dắt ngựa ra phía cửa sau, tức khắc đi ngay.

Khi ra ngoài đông-môn rồi, gia roi quất ngựa, tế thẳng đến *Đông-khê-thôn* Đi độ nửa giờ thì đến nhà *Triều-cái*, trang-khách trông thấy, vội-vàng chạy vào báo trước.

Bấy giờ *Triều-cái* đang cùng *Ngô-dụng*, *Công-tôn-thắng* và *Lưu-đường* ngồi uống rượu ở dưới gốc cây bồ-đào tại phía sau vườn. Còn ba anh em nhà họ *Nguyễn* thì từ khi chia được tiền-tài đã đem nhau về *Thạch-kệ-thôn* rồi.

Triều-cái thấy trang-khách vào báo rằng :

— Có chức áp-tư họ *Tống* đến ở cửa ngoài.

Triều-cái nói :

— Bao nhiêu người đi theo ?

Trang-khách nói :

— Chỉ có một mình cưỡi ngựa đến mà thôi, nói xin cho vào yết-kiến ngay lập tức.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen
của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!



Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, nhân-hiệu Khải-định thứ 8, tòa Nội các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ dã thông ngư dạng ngon vật hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị giữ cho qui được phòng chế-ông để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

欽此 Khâm thử.
以嘉有功特賜 Dĩ gia hữu công đặc tứ
獎勵 tưởng lệ
Ngày 7 tháng 5 năm Khải-định thứ 8 Ngũ nguyệt thất nhật
內閣恭錄 Nội các cung lục
主允 Chủ duẩn
Rượu này đã kê-cứu theo thủy thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Conké** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có lính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :
COMPTOIRS COLONIAUX CHINIS
Haiphong. 2236

義興 O-SENG 昌
57, Rue Jean Dupuis Phố Mới), Hanoi
Máy số số 248

Hiệu lập mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-măng. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Giáng giá cùng họ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2044 MẬU THỊNH kính cáo.

Tại thư-viện. — M. Trần quang-Vinh, thư-ký hạng sáu, tại thư-viện Đông-pháp, theo như đơn xin, được nghỉ giải-trí một năm không lương.

Ngạch khán-hộ. — M. Trần-khắc-Xương, khán hộ tạm thời ở Nam-định, đã trúng tuyển kỳ thi ngày 25 août 1924, nay bổ làm khán-hộ tập sự ở nhà thương Hà-nội.

Xem Hội-chợ,
nên đến hàng nào trước?

DÂY F. SỐ 6

Có đủ mặt hàng, sà-lông, tủ-chè, sập, vân vân, bằng TRẮC và bằng GỤ.
— Khám trơn có cả. —

Giá tính phải chăng

HẠ HƠN MỌI NƠI

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lại một chiếc tàu bị đâm — Tàu *Hưng-thịnh* của M. Nguyễn-hữu-Thu từ các Sen ngày hôm 8 décembre 1924 hồi 12 giờ trưa ở Kiến-an có sự đi Haiphong bị đâm ở Vụng Đông-trữ. Số người chết đuối chưa rõ là bao nhiêu, hiện mới vớt được 6 cái xác, và 24 người còn sống sót đã đưa về Haiphong. Người ta nói rằng tàu này bữa đó chở nhiều gạo quá.

Tàu đâm vì lẽ gì thì quan địa-phương còn đang tra xét.

Tòa án Trừng-trị. Phiên án Trừng-trị hôm 3 décembre vừa rồi, tòa đã kể những việc sau này :

Việc tàu « Đồng-khánh » đụng đâm một chiếc thuyền. Trần-văn-Trí là *patron* chiếc tàu *Đồng-khánh* của công-ty Bạch-thái-Bưởi đi tàu đụng phải một chiếc thuyền chết đuối năm người, tòa bồi xong hoàn lại đến phiên sau kết án.

Thuốc phiện lậu. — Vương-thị-Tranh và Ng-thị-Hai bị kiện về việc chứa thuốc phiện lậu bị lính thương-chính bắt được giấu ở bàn thờ. Mỗi người phải phạt hai tháng tù án treo, 50 *francs* tiền phạt và tiền bồi thường là 260 đồng.

Nguyễn-v-Toản cũng vì tội buôn thuốc phiện lậu, phải phạt một tháng tù và 490 đồng bồi thường cho nhà Thương-chính.

Rượu lậu — Bốn người là Ng-v-Ngôn, Ng thị-Hảo, Phạm-v-Đính và Điền bắt được mang rượu lậu mỗi người bị phạt 5/0 *francs*

Chôn trẻ con không có giấy phép — Ng-quang-Cư, và Ng-thị-Hai đem chôn một đứa trẻ một tuổi mà không có giấy phép tại nghĩa-địa Gia viễn thì tòa tha cho Ng-v Hai và phạt Ng-quang-Cư 16 *francs*.

Ô-tô đè người bị thương. — Đào-văn-Quý là *chauffeur* của M. Đinh-v-Thuận đề xe ô-tô đè gãy chân một người đi đường là Đỗ-v Viên bị tòa phạt một tháng tù án treo và 50 *francs*.

Phiên tòa ngày thứ sáu 8 décembre 1924 xử những việc sau này :

Trần-v-Hát, Ng-v-Mạnh, Lưu-văn-Nang và Ng-v-Cối ăn cắp hai hộp đồ ăn của hãng tàu Messageries, phải phạt tù mỗi tên 2 tháng ; Ng-v-Dần bị thưa là ăn cắp giấy, mua muối của tên Hoạn được tha vì không đủ chứng cớ ; Ng-văn-Phúc đi đăng phải bốn tháng tù ; Lê-v-Hòa đi đăng, trước đã can án 12 lần, phải 8 tháng tù ; Ng-văn-Hồ ăn cắp 4 cái đai sắt của nhà máy gạo phải 2 tháng tù ; Trần-văn-Liễn đánh chửi tên Nguyễn-Tiến phải phạt tù 10 ngày ; Lê-v-Bền và Bùi-v-Long bị thưa là ăn cắp đồ vật của nhà A-lim được tha, song phải giao cho cha mẹ quản thúc ; Ng-văn-Chi, Ng-v-Thân, Vương-thị-Dễ, Vương-thị-Nguôn và Vũ-hữu-Thận đốn củi ở rừng không có giấy phép đều phải phạt mỗi người 124 quan và 8 ngày tù án treo, còn khí cụ và củi đã đốn được bị tịch biên ; Lê-khắc-Long, Lê-khắc-Sinh và Lê-khắc-Tác cũng can việc làm rừng không có giấy phép đều phải phạt mỗi người 117 quan và 8 ngày tù không được hưởng án treo là vì không lại hầu kiện ; Ngô-Huyến đánh Phạm-văn-Hứa có tư thương tích phải phạt tù 15 quan ; Ng-v-Lự bị thưa là lường 5 đồng của tên Vũ-xuân-Cẩn được tha vì không đủ chứng cớ ; Ng-long Sán ăn cắp chén uống nước, Phạm bá-Lạc ăn cắp pháo và Ng-v-Hà chứa chấp đồ ăn đến kỳ sau mới xử ; Đoàn-thị-Nhung và Ngô-đình-Ngọ ăn cắp lại viên cốt-min của sở than Hongay đều bị xử vắng mặt mỗi tên 2 tháng tù ; Ng-v-Sán ăn trộm quần áo của Trần-v-Quynh đáng giá 5p. và của Bùi-duy-Chi đáng giá 2 p. 50 phải phạt tù một tháng.

Nên thương nhau cùng. — Việc hỏa tai ở làng An-biên vừa rồi thiệt hại thế nào ở các báo đã có tường thuật cả, nay chỉ xin nói để độc-giả chư-tôn biết rằng những khổ chủ ở đấy toàn thị là lương dân lao-động nay bất hạnh nhà mất của hết tất lâm phải cảnh khốn đốn, và năm cùng tháng tết cũng sắp tới nơi rồi thì nông nỗi khổ sở lại càng tăng bội. Vậy mong rằng những nhà từ thiện, những hội làm phúc nên phải nghĩ tình khổ sở của họ mà trợ cấp ít nhiều thì thực là phúc đẳng hà sa lắm lắm.

LỜI CẢO PHÓ

Chúng tôi chẳng may gặp sự đau đớn kính cảo để các cụ, các quan, cùng các toàn-bằng, cố-hữu biết :

M. TRẦN-ĐÌNH-TỐ

Kế-toán nhà Đông-pháp Ngân-hàng thọ 45 tuổi, tạ thế ngày 8 Décembre 1924 tại Haiphong, số 8 ngõ Trần-đông.

Đến thứ tư 10 Décembre 1924 này hồi 11 giờ sẽ cất đám, an táng tại Ngũa-địa Đông-thiên.

Vị-vong-nhân : Đoàn-thị-Chi.
Cô-tử : Trần-đình-Giảng.
Ê-tử : Vũ-văn-Lâm.
Nữ-tử : Trần-thị-Hảo.
Bảo-đệ : Trần-đình-Mỹ.
buôn bán tại Bến-thủy
Trần-đình-Lan,
nguyên Kế-toán nhà Thực-nghiệp Ngân-hàng.
Đồng gia đẳng bái cáo

VIỆT-TRÌ

Mới tìm thấy hai. — Cái thuyền nan chở 12 người ở hến đò Cầu bị lâm chết mất ba mạng đã tìm thấy xác một người đàn bà và sáng mồng 8 tên Ng-văn-Bách, lại tìm thấy xác người con gái là Ng-thị-Lùng trôi dạt vào cái bãi cát trước sở Kiểm-lâm thì đã cứng còn ở Việt-trì.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho
ông **Bùi-xuân-Thành**
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh-thám tiểu-thuyết)
PHẠM-BÙI-CẨM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ

Sách dày hơn 100 trang
Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp
Giá mỗi quyển .... 0$30
Tiền cước..... 0.11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho :
M. BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63 — Rue du Coton — Hanoi

ĐỒNG-ĐĂNG

Một đám buôn bạc lớn. — Vừa rồi sở xen đám Đồng-đăng có bắt được một đám buôn bạc lớn, là tên Vi-hinh-Chân, buôn bán ở bản tỉnh và tên Mong-Thọ là người làm công của hắn đem 4.200 đồng bạc đông sang Tàu bán.

Tên Mong-Thọ tải số bạc ấy bằng cái xe độc mã định đi đường Đồng-đăng sang Tàu, nhưng khi sở xen đâm biết tin hắn đi buôn bạc thì liền đón bắt ngay khi hắn vừa cất chân ra khỏi Đồng-đăng được mấy trăm thước. Hỏi thì tên ấy nói rằng : chủ hắn sai hắn mang sang Long-châu 4.200 đồng bạc Đông-pháp, dặn giao 2.000 đồng cho Sui-thài-Léong, 2.000 đồng cho Sui-Phát là hai chú Khách buôn lớn ở Long-châu, còn 200 đồng thì để chi tiêu.

Cứ như tin người ta đồn, thì nghe đâu những tên này làm nghề buôn bạc đã lâu, mà nghề chừng cũng phát tài lắm.

HƯNG-YÊN

Hỏa tai — Tối hôm mới đây ở bến Phú-thị, vào hồi 12 giờ đêm tự nhiên phát hỏa. Lại gặp lúc gió giới to cho nên ngọn lửa vô tình càng lan ra mạnh, cháy mất chừng 40 nóc nhà, nghe chừng thiệt-hại lắm, nhất là mấy người buôn gỗ bị hại hơn cả. Chưa rõ vì cớ gì mà cháy.

Một người coi cửa cháy lại cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Đức Đông-cung đi du học. — Cứ như tin đã đăng trước thì đến ngày 9 décembre đức Đông-cung sẽ cùng quan hầm Toàn-quyền Cha'es và qui phu-nhân đi chuyến tàu *Angkor* sang Pháp. Những quan viên theo hầu Đông-công tử có quan phụ-đạo Lê-hữu-Lâm cùng hai viên thị-vệ Quan Công-bộ Thượng-thư sẽ tiễn ngài đến Saigon.

Các cô nữ-học sinh Pháp đi đến Huế — Hồi 11 giờ ngày 4 décembre, 11 cô nữ-học-sinh đã từ Bắc-thành đi ô-tô về đến Huế. Các cô ở lại để-thành có đi cung chiêm cả : tôn-lăng, miếu, điện và trong đại-nội. Giang-sơn phong-cảnh đế-thành có nhiều nơi thắng-khải mà xưa nay chắn chỉ kẻ tao-nhân mặc-khách của Âu-Á đến ngoạn thường lưu-liên, nhưng chưa hề khi nào có nữ-học-sĩ nữ-thi-nhân đến ngoạn thưởng. Vừa rồi có nữ họa-sĩ người Pháp đến miêu họa nhân vật phong cảnh ở xứ này, nay lại có các cô nữ-học sinh tiếp đến. Chắc rằng trong cảo du ký của các cô sẽ có bài tự-thuật phong cảnh và nhân-vật của Kinh-thành Việt-nam ta thì cũng chen được một vài về điện tuyệt thanh-kỳ đối với các nơi đô hội phiền hà trong hoàn cầu cũng sẽ có đặc sắc.

Hai chánh-phủ Pháp Nam, định bày tiệc khoản-đãi các cô, và các cô sẽ đi du-lịch hết thảy 36 thắng cảnh ở thần-kinh rồi sẽ đi bộ vào Tourane để đáp tàu rồi đi du lịch nơi khác.

Tế sống Vừa rồi ở làng Cù-đi, huyện Hải-lăng tỉnh Quảng-trị, quan Hiệp-tá sĩ Cao-đăng-Đệ có làm lễ tế sống vì ngài năm nay đã thọ đến 78 tuổi, con cái cháu chắt đều hiện vinh.

Khi làm lễ chúc-thọ cùng lễ tế sống thì đủ mặt cả con cháu bà con và quan khách đến yến ẩm linh đình rất vui.

Cái nạn cọp ở làng Long-hồ. — Hôm trước đây cọp bắt mất một đứa trẻ con lên năm tuổi ở làng Long-hồ thì người làng ấy đã hết sức phòng bị để cho khỏi cái họa-hoạn. Thế mà tự sáu bảy hôm về sau thì hôm nào cũng vẫn có chó lợn bị cọp vồ, nhơn dân không yên. Mong quan trên sai linh đem súng đến giết chết con ác thú ấy để vì dân trừ hại thì hạnh phúc biết bao.

(Xem trang thứ tư).

HỘI BẢO-TRỢ TRẺ CON TÂY-LAI VÔ THỪA NHẬN

Cuộc sổ số lấy tiền quyên vào hội ấy

Số tiền chia cho các số được trúng là : 9500 $

Lô thứ nhất được : 3000 $

Những số cuối cùng có bán tại Hội-chợ. — Cuộc sổ số nhất định đến ngày 21 Décembre này thì mở.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Thưa các ngài,

Đại Hội-đồng thường niên họp ngày 26 Octobre 1924, định chia lãi mỗi cổ-phần là 8 p. 68. Bắt đầu từ mồng 10 đến 20 Décembre này, cứ từ 20 giờ đến 22 giờ xin mời các ngài lại nhà hát mà lĩnh tiền lãi. Và xin các ngài nhớ mang giấy cổ phần và giấy thuế thân hay là giấy căn-cước đi mà lĩnh, nếu không có giấy thuế thân hay giấy căn cước thì phải có hai ông hội viên làm chứng.

Nay kính đạt
Hội-đồng trị-sự.

Hạ giá chỗ ngồi

Kính trình các qui-khách biết rằng từ nay trở đi, hội chúng tôi định hạ giá các chỗ ngồi như sau này :

Trên gác và dưới nhà
Giữa gác
Ghế mây 0p 70
— gỗ, 0 40
Hai bên gác
Bao lơn. 0 30
Cạnh bao lơn. 0 20
Giữa nhà
Hạng nhất. 0 40
Hạng nhì. 0 30
Hạng ba. 0 20
Hạng tư (hai bên) 0 10

Tối thứ ba 9 Décembre 1924
MỘNG-LAN

Tối thứ tư 10 Décembre 1924
TỪ RU

Tối thứ năm 11 Décembre 1924
CHƯƠNG-VIÊN

Tối thứ sáu 12 Décembre 1924
PHẠN-TRẦN

Tối thứ bảy 13 Décembre 1924
KIM-VÂN-KIỀU (Đệ nhị)



NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi dứt bệnh.

Giá bán : 1$20 một lọ

TRÀ VINH-MẬU



Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông bên Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở cửa hàng chè-tạo ở *Vĩ-đi sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, đóng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG BÌ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đáng báo, để qui-khách thưởng trà không đến lỗi mua lầm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.

Vĩnh Mậu trà hiệu cẩn bạch

MUA BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.
Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Sautal không phải thứ nào dùng cũng được giến, nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thứ trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc tuật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đăng hàng ngàn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con giải vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế **CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi**

Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

Đại giảm giá!!!

MỜI CÁC NGÀI ĐẾN XEM

XIẾC ĐẠI-NAM

Đại giảm giá!!

Trình liệt-qui,

Bản ban định sắp sửa khởi-hành đi tỉnh khác, song vì thấy liệt-qui có lòng yêu bản chiếu cố đến đông. Vậy bản-ban định ở lại mấy ngày nữa, bắt đầu từ hôm nay xin lấy những tiền khấp các hạng, trước là để tỏ tấm lòng quá-cỉ của các ngài đối với bản-ban từ ngày khai mạc, sau là để những ngài chưa đến thưởng lãm, còn có dịp chiếu-cố đến bản-ban, thì bản-ban đồng nhân được cảm-tạ tấm lòng qui hóa của các ngài là nhường nào.

Nay kính tạ và kính thỉnh

VIỆC TRUNG-KỲ

HOÀI-NHƠN

Vì rượu mà chết. — Bữa 2 Novembre hồi 5 giờ chiều người ta thấy ở đồng Phú-trang thuộc xã Đệ đức, tổng Trung-yên có cái tử-thi mặc áo dài đen quần trắng, nón chụp ở đầu, mặt úp xuống mương nước. Sáng sớm ngày sau quan khám không có thương-tích thì cho gia-quyến nhận về mai-táng.

Nghe đâu người ấy khi ở đám giỗ ra, tiện đường bèn ra thăm ruộng mình nên sẵn hơi rượu cầm gió mà ngã xuống đấy, lạ thay chỗ người ấy chết đi ngoài đường ngó cũng thấy, chỉ cách có vài mươi thước tây, chung quanh người nhặt cỏ kẻ đi thăm đồng cũng có, nhẽ nào không ai thấy. Chẳng qua biết lại sợ cách gửa đáng quàng vào cổ nên không ai cứu.

ĐA-LẠT

Việc nghĩa quyên giúp các nhà bị lụt. — Hội-đồng trị-sự hội cứu trợ các miền bị lụt ở Bắc-kỳ mới nhận được một số tiền một trăm năm mươi bốn đồng năm hào (154 $ 50) của ông Nguyễn-văn-Luận, thượng-hạng thư ký tòa công-chánh ở Đa-lạt phía nam Trung-kỳ gửi ra là số tiền tự ông đã cổ động riêng các quí quan và các viên chức đồng sự với ông ở tòa công-chánh Đa-lạt quyên giúp như sau này :

MM. Jumeau 10 p ; Bourgoin 10 p ; Ciciliano 7 p ; Renaud 5 p ; Crasté 5 p ; Auvray 5 p ; Demay 5 p ; Ferran 5 p ; Miciol 5 p ; Marquetty 5 p ; Huet 5 p ; Guillerme 5 p ; Ciavaldini 5 p ; Madame Grimaldi 5 p ; Mme Ciavaldini 2 p ; MM. Luận 5 p ; Thụy 3 p ; Liên 3 p ; Bền 2 p ; Hải 2 p ; Huy 2 p ; Ất 2 p ; Nghĩa 1 p ; Đôa 1 p ; Minh 1 p ; Khánh 1 p ; Long 1 p ; Đan 1 p ; Trinh 1 p ; Chí 1 p ; Cống 1 p ; Lan 1 p ; Chiểu 1 p ; Hà 1 p ; Hồi 1 p ; Thảo 1 p ; Trọng 1 p ; Quế 1 p ; Lộc 1 p ; Võ-Dung 1 p ; Canille 1 p ; Nguyễn-Dung 1 p ; Ngại 1 p ; An 1 p ; Thành 1 p ; Cung 1 p ; Sáng 1 p ; Thiềm 1 p ; Hai 1 p ; Võ-Hy 1 p ; Lập 1 p ; Đồng 1 p ; Lai 1 p ; Trần-Vinh 1 p ; Đặng 1 p ; Quờn 1 p ; Thái 1 p ; Nhung 1 p ; Hai 1 p ; Giai 1 p ; Hoa 1 p ; Đông 1 p ; Kính 1 p ; Tường 1 p ; Hiệu 0 p 50 ; Lâm 0 p 50 ; Trần-Dung 0 p 50 ; Kỳ 0 p 50 ; Chất 0 p 50 ; Hàng 0 p 50 ; Hảo 0 p 50 ; Sanh 0 p 50 ; Phước 0 p 50 ; Nhan-My 0 p 50 ; Danh 0 p 50 ; Bính 0 p 50 ; Minh 0 p 50 ; Chinh 0 p 50 ; Đê 0 p 50 ; Xướng 0 p 50 ; Tiêu 0 p 50 ; Thiều 0 p 50 ; Tòng 0 p 50.

Quí bản thay ông Ng-văn-Luận dẫu làm việc xa xôi ở trong một tỉnh sơn lâm cùng cốc phía nam Trung kỳ có lòng từ thiện liên lạc cùng nhau tự cổ-động riêng trong tòa ông làm việc nghĩa này thật đáng kính đáng trọng lắm, vậy tôi xin thay mặt các dân bị lụt và hội-đồng Cứu-tế trân trọng cảm ơn ông Nguyễn-văn-Luận, các quí-quan và các quí chức tòng sự ở tòa Công-chính Đa-lạt vô cùng.

Hội đồng Cứu-tế. Hội-trưởng
Lê-trung-Ngọc
Tổng-đốc Thượng-thẩm-viện Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & C^ie
9, Rue Trouchet PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol
0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lâu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa và ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên :

Rhéantine Lumière
thuốc hoàn bằng viên.
Cách dùng : 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều.
Giá : 1$90

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.

Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès
là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :
Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.
Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.
Giá 1$20

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI
Hàng rẻt mới sang — Cai mới rất khéo
Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt. © 2026

SÀ-PHÒNG
DẦU THƠM XOA TÓC
NƯỚC HOA THƠM
SÁP MỠ
SBA
Pachod Frères & Cie LYON
2050

ATOPHAN-CRUET
THUỐC ATOPHAN-CRUET
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẦN CỐ
PHƯỚC PHÁP
Trở tại : 8, Rue de Pont-de-la-Mixe, PARIS
Công cổ bản tại : Ernest BA CHASSAGNE, Pharm. Diplômé, L. BOURGOUNON, Pharm. Diplômé

Trừ ngay cái nạng nè làm cho khó tiêu-hóa!
Trừ mọi sự đau đớn đi!
Chữa bệnh đau dạ dày đi!
DÙNG THUỐC :
POUDRE ST ANDRE
Thuốc thần-hiệu, mà lại rẻ tiền 0$85 một lọ 100 liều
Hiệu bào chế CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, ở trước hồ Hoàn kiếm trông sang

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酷補
J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚合吉啦每吉啦沒嘛疆欺喫稍
Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

RƯỢU PIPPERMINT
ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU
GET!
Rượu này uống mát khan tiếng và tiện.
Làm bằng đường tinh anh.
BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ. 6
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hàng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả cước độ hơn một đồng một lọ.
2083

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1$80 một hộp



BỆNH NHỨC ĐẦU
như cầm lĩnh đâm vào
Khi mới phải đau thì thì, nhức đầu, đau mặt, rồi sau sinh ra bệnh chóng mặt, đau bên thái-dương thấy đập mạnh, tai thấy ù-ù, người bệnh thì thấy đau như lo-lắng như như cái lính nó đâm vào đầu vậy. Rồi thì chuyển-động đến cả làm can, sinh ra đau tức, độ, gan, trống ngực, lấp các đường mạch máu, mạch máu sưng lên, yếu sai các mạch máu, ù-tai, nẫu nát. Nhất là dân bà thì kinh-nguyệt bất điều, mà đau-đớn lo-lắng, huyết không được sung-túc, thường hay ra máu cam, sức khỏe yếu dần đi, tuy vậy mà muốn chữa, thì cũng không khỏi gì, chỉ dùng thứ thuốc :
Dépuratif Richelet
có thể khỏi hẳn ngay được các bệnh căn đã nặng phải từ trước. Bây giờ cần gân cốt lại vận-động như thường.
Thực là một thứ thuốc rất thần-hiệu, nhiều khỏi kể có đến hàng nghìn bệnh sưng mẩn ăng bệnh ở ngoài da.
Bệnh là rặng, đã ăn, ù chuyển sang bệnh gì mặt lòng, dùng thứ thuốc này thì biết ngay, mà không còn một thứ bệnh gì ở ngoài da nữa, như bệnh cái cơm ở mặt, bệnh lang-ben hắc lào.
Thuốc « DÉPURATIF RICHELET » nay có bán ở các hàng thuốc lớn.
Thực là công hiệu

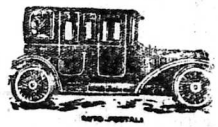
CHỚ LẦN
CHỈ CÓ HIỆU BÀO CHẾ CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi
LÀ Ở NGAY TRƯỚC HIỆU GODARD VÀ PHỐ HOÀN-KIẾM TRÔNG SANG MÀ THÔI



Ở hiệu ấy có bán đủ các thứ thuốc, các đồ hóa-học, các đồ làm thuốc phào thăng-thiên, nước-hoa, xà-phòng, các đồ làm ảnh, giá tiền phải chăng
Mua hàng nhiều có giảm giá.
Hỏi xin một quyển Ca-ta-lô, của hiệu phát không lấy tiền, thì biết được nhiều điều có ích.
Ai ở các tỉnh xa hỏi xin, thì gởi một cái tem 0$04 đến, hiệu sẽ gởi ngay cho.

ĐƯỜNG SANG LÀO
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHÍ
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH
Tàu thủy ở Việt-lang về tới chiều-thứ tư thì tầng thứ hai xe ô-tô chở thơ và khách-khách ở Thakhek vì xuất Vinh.



TỪ VINH ĐI THAKHEK
Ngày thứ tư đúng 7 giờ sáng chạy lên Napé nghỉ, sang thứ năm chạy lên Thakhek rồi kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.
Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14.00 —
Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-an ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.
Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN NHUT-BÁO
(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)
6 trương
GIÁ BÁN BÁO :
Một năm . . . . . 12$00
Sáu tháng 6.50
Ba tháng 3.50
Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).
Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn-minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, bao tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

Từ rầy không có bệnh sổ mũi giai giẳng, bệnh ho khó chữa, những cơn ben-xuyễn dau-đớn nữa, là nhớ về có thuốc :
SIROP NOFAL
Thuốc ấy rất mạnh mà giá lại rất rẻ, vì mỗi lọ chỉ bán có 0$90.
Thuốc ấy chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE 59 phố Paul-Bert, có bán mà thôi.

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan
Mua một cái trái-đơn của Công-ty Phạm... có rồi số đó hoàn lại (Obligation Foncière d'Annam). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày ở đánh mấy xu, có thể trở nên giàu có được).
Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền cầm-cố, bán lại mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lĩnh nguyên số tiền lô ấy. Mỗi một đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô từ 100.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có hai lần rút số, hơn 5 triệu số.
Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt
CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY :

220 lô.	500.000 quan	200 lô	2.000 quan
120 lô.	250.000 —	1.320 lô	1.000 —
200 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
200 lô.	10.000 —	1.700.000 trái đơn hoàn lại làm 400 —	

Người có trái-đơn được cử cuộc rút số mỗi cao năm xem có trái-đơn nào ra mà trúng.
Các lô được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số có nhiều được một cái bằng lô số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số lô trong bằng ấy đồng với cái trái-đơn đã tại chỗ ngân hàng, nên chủ có trái đơn, có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.
Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.
Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà
BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)